No. 2850 Woensdag 2 Juni 1937 54ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Paus Pius XI 80 jaar.

Maandag vierde Paus Pius XI op het Kasteel Gandolfo zijn 80e verjaardag.

Met des te groter vreugde hebben de Katholieken deze dag herdacht naar mate de vrees groot was, dat we in het begin van dit jaar Paus Pius door de dood zouden verliezen.

En merkwaardig is ook dat de belangstelling voor deze grote figuur, in de laatste maanden bijzonder is toegenomen door het verschijnen van verschillende levensbeschrijvingen.

Niettegenstaande echter de grootheid van sommige Pausen in de geschiedenis der Katholieke Kerk vertoont het pausdom een zo sterke traditionele vastheid, dat het soms schijnt, alsof de individualiteit van degene, die gedurende een zeker aantal jaren de pontificale waardigheid bekleedt, er nauwelijks op aan komt. Het is de Paus, die spreekt en handelt, en de gelovigen richten zich er naar, onverschillig, of er verband bestaat tussen dit spreken en de persoonlijkheid van de spreker. De waardigheid van het pausschap is immers bovenpersoonlijk. Ze schijnt de menselijke hoedanigheden en eigenschappen op te slorpen.

Eerst een nauwkeurige bestudering van de kerkgeschiedenis toont in de galerij der pausbeelden weer de menselijke trekken, en dan blijkt het menselijke, soms het ál te menselijke toch wel degelijk mede van invloed op de stijl van regeringsdaden en zendbrieven. Er zijn pausen geweest met een voorkeur voor een of andere natie, ja, voor een of andere persoon, die in de gegeven omstandigheden deze voorkeur niet op de juiste wijze beantwoordden.

Er zijn pausen geweest met een artistieke smaak en pausen, die niet veel smaak hadden. Er zijn er geweest, die voelden voor het moderne in het maatschappelijke en culturele leven. Er waren er ook, die zich lieve rin alles bij het oude hielden. Niet alle pausen waren op alle onderdelen van hun taak evenzeer berekend en de Romeinse diplomatie is wel eens te kort geschoten tegenover de volkeren. De renaissance-pausen b.v. hadden zeker niet voldoende aandacht voor alle eisen en verlangens van de bewoners der Noordelijke landen in Europa. Zo is dus wel degelijk het karakter van de paus als mens een object voor historisch onderzoek, daar het zijn invloed laat gelden in de geschiedenis van de wereld.

Nu behoort het tot de grootste verdiensten van het boek, door Mgr. Fontenille gewijd aan de thans regerende paus, dat deze waarheid niet uit het oog verloren wordt. Bij de nauwgezette schildering van 's Pausen regeringsdaden en bij de weergave zijner woorden, maakt de schrijver telkens duidelijk, soms met evenveel woorden, dikwijls ook tussen de regels door, dat er een nauw verband bleef bestaan tussen de figuur van Achilles Ratti en de regering van Pius XI. Het menselijke gaat hier niet schuil achter de grote waardigheid. Het wordt er integendeel door geaccentueerd en geadeld.

De man, die alleen in Warschau bleef, toen de stad door de rode troepen uit Rusland bedreigd werd, en alle diplomaten elders hun veiligheid zochten, is allereerst een man van persoonlijke moed. Paus Pius XI, die een grote reputatie geniet als alpinist, munt ook als hogepriester uit door de beide, schijnbaar tegenstrijdige deugden van de echte bergbeklimmer; onverschrokkenheid en voorzichtigheid. Het doodsgevaar heeft hij getrotseerd, maar hij kent de noodzakelijkheid van zeer zorgvuldige maatregelen. De bergbeklimmer moet op alles voorzien zijn. In het bijzonder de pionier van de Mont Rose, die in 1899 de ongenaakbare bergkam op 4500 meter hoogte overschreed, nadat Marinelli en Imseng bij een zelfde poging het leven hadden gelaten, veracht de voorzichtigheid niet. Moedige mensen zijn nooit roekeloos.

Deze moed, die het tegendeel van roekeloosheid is, onderscheidt ook de huidige paus in zijn pontificaat. Staande tegenover een wereld, waarin de meest vijandige strevingen naar voren dringen, heeft de Paus herhaaldelijk moeten optreden met grote duidelijkheid, terwijl Hij toch bezorgd moest blijven, de levensbelangen van de Katholieke Kerk in de verschillende landen niet te schaden.

Het moeilijkste vraagstuk stelde Rusland. De Paus had steeds een levendige belangstelling getoond voor dit onmetelijke rijk en de Russische revolutie, die een geheel nieuw aanzicht en een geheel nieuwe betekenis gaf aan de Russische problemen volgde hij met gespannen belangstelling. Het was duidelijk, dat de zegepraal van 't atheïstische communisme de geestelijke wereld ten zeerste zou schaden. Van de andere kant betekende deze revolutie, dat er een nieuwe verhouding zou gaan ontstaan tussen de Russisch-orthodoxe kerk en het volk. Tot dusver was de orthodoxe kerk ook de staatskerk geweest. De nationale binding en de religieuse binding vielen samen, zoals in vele Noord-Europeese landen na de zestiende eeuw. Dit verband werd door de revolutie van Lenin practisch verbroken. Welke gevolgen de breuk zal hebben, is heden nog niet met zekerheid te overzien. Voor de kerkelijke katholiciteit is het feit echter veelbetekend. Een der eerste encyclieken van Paus Pius XI was aan dit probleem der afgescheiden Oosterse kerken gewijd, n.l. op 12 November 1923, bij het derde eeuwgetij van de dood van de heilige martelaar Josaphat, aartsbisschop van de Oosterse ritus te Polotsk. Deze encycliek is een warme aansporing tot kerkelijke hereniging. Het Pauselijk Oosters Instituut te Rome, door Benedictus XV opgericht, werd door Pius XI tot volle bloei gebracht en begiftigd met een rijke boekerij. De werkzaamheden van dit Instituut blijven voor de Oosterse Kerk van het hoogste belang. Als in Rusland, waar de godloosheid niet meer toeneemt, de godsdienstige reactie komt, die na een dergelijke revolutie nooit uitblijft, zal eerst aan de wereld blijken, hoeveel er te Rome gedaan is voor het Russische christendom.

Een andere gevaarlijke bedreiging leverde het Franse nationalisme van de Action Française. Ook dit eiste onverschrokkenheid en voorzichtigheid. Terwijl in Italië de jonge katholieke actie openlijk werd tegengewerkt door het fascistische bewind, won in Frankrijk en in heel de katholieke wereld de ideologie van Charles Mauriac steeds meer veld. Vier zijner werken waren reeds in 1914 op de index geplaatst. In 1922 werd de quaestie dringend. Paus Pius XI stelde persoonlijk een onderzoek in — de documenten betreffende de indicering van 1914 waren uit de archieven van de congregatie gelicht! — en besteedde twee volle jaren een deel van elke dag, en volgens eigen getuigenis, van menige nacht aan deze studie. Op 5 September 1926 betuigde de Hij zijn instemming met een schrijven van kardinaal Andrieu, dat waarschuwdwe tegen de voornaamste dwalingen van het nationalisme, en op 20 December van hetzelfde jaar veroordeelde de Paus deze dwaling in een plechtige toespraak. Er volgde geen onderwerping, zodat een formele veroordeling onvermijdelijk werd. Rome sprak.

In Italië verduisterde inmiddels de toestand, die zo helder scheen opgeklaard door de oplossing van de Romeinse quaestie. In April 1931 sprak de Paus een groep communiekinderen toe en zeide hun: „De Paus is erg bedroefd". Wat was de oorzaak? De Lavoro Facista publiceerde opruiende artikels tegen de katholieke jeugdactie in Italië, die strijdig werd genoemd met het staatsbelang. Dit wordt aanleiding tot scherpe polemieken. Op 23 Mei verbranden fascistische studententen op 't plein van de universiteit te Rome openlijk de Osservatore Romano, waarin de rede van de Paus tot de kaholieke studenten staat afgedrukt. Men roept „Weg met de paus". In de studentenwereld komt het tot ernstige ongeregeldheden, die zich weldra over geheel Italië uitbreiden. De leiding der fascistische jeugdbewegingen spreekt zich openlijk uit tegen de katholieke actie en tegen een anti-facistische beweging. Dan verschijnt onverwacht de Encycliek van Abbiamo besogno, waarin de Paus de rechten en vrijheden van de kaholieke actie verdedigt tegen de aanspraken der fascisten. Het conflict wordt bevredigend opgelost.

Tegen het communisme en tegen het nationaal socialisme schreef Pius XI de beide krachtige Encyclieken, die nog vers in het geheugen zijn. Zo waarborgt Hij de katholieke vrijheden, onverschrokken temidden van de woelige strijd.

KAMPVUUR

Zondag 6 Juni zal er een groot Kampvuur gehouden worden door de Verkenners van de St. Hubertusgroep met medewerking van de St. Tharcisiusgroep.

Het Kampvuur zal geopend worden 's avonds 7 uur op de speelplaats van de St. Jozefschool, Pietermaai, ingang Julianaplein. Entree fl 0.25 per persoon.

Onder de Pauze worden er chocolade en oliebollen (door de Verkenners zelf gemaakt) verkocht. Ook zullen er 2 poppen, een gekleed als Verkenner en een als Welp verloot worden.

De opbrengst is tot steun voor de Padvinders, die naar de Jamboree gaan.

Schandaalprocessen en Kerkstrijd.

In zijn blad van 15 Juni 1936 schreef het Nederlands dagblad De Tijd:

„Minister Göbbels heeft eens in intie„me kring van Nationaal Socialisten ge„zegd: „Wij kunnen het Duitse Katholi„cisme alleen onderwerpen als wij er in „slagen deze drie aanvalsmethoden te„gen de Kaholieke Kerk te verwezen„lijken:

1) Door de deviezenprocessen
2. Door geruchtmakende zedenschandalen
3. Door verraad in de rijen der Katholieken en door vernietiging van het vertrouwen der Katholieke bevolking in het Kerkelijk Gezag.

Dergelijke ideeën en woorden zijn alleen mogelijk in het hart en de mond van een renegaat als Dr. Göbbels, een afvallige van de Moederkerk, die hij met een duivelse haat vervolgt.

En in de afgelopen week heeft deze Duitse Rijksminister van propaganda in een rede met grote felheid aan de Kerk toegevoegd: Zwijg en protesteer niet langer of anders zullen we eens een boekje opendoen over de zedenschandalen in de Kerk.

Aldus werd door Paul de Waart in zijn weekoverzicht Zondagavond voor de K.R.O. de rede van Göbbels weergegeven.

Men weet wat de aanleiding was van Dr. Göbbels' rede. Het protest van Kardinaal Mundelein tegen de partijdige Duitse gerechtshoven en de bewering dat Göbbels de zedeprocessen had geënsceneerd met geen ander doel dan de Kerk te beledigen en te benadelen, had een protest uitgelokt van de Duitse regering bij het Vaticaan, dat daarop niet reageerde. Vandaar dat Göbbels dit woordje sprak.

Deze afgevallen Katholiek zou dit waarlijk het beste kunnen!

Ook de Beurs- en Nieuwsberichten gaf Vrijdagavond de rede van Göbbels weer, maar in een gecastigeerde vorm, die het blad tot ere strekt.

We hebben zelf niet naar de rede geluisterd, maar hoorden wel van verschillende zijden, dat zij deze rede hebben afgedraaid, om hare afschuwelijkheid, waarom ook de persbureaux de rede met weglating van het stuitende hebben weggelaten.

Geen enkele radio zou dit stuk pornographie hebben doorgelaten. Alleen in Duitsland is zo iets mogelijk.

Wat Göbbels thans als nieuw dreigement aan de Kaholieke Kerk toeschreeuwt, is feitelijk niets nieuws, maar een strijdmethode die reeds jaren in Duitsland werd toegepast.

We weten niet van welke datum af het in de aanvang geciteerde woord van Göbbels dagtekent, maar wel het woord van de Würtembergse Minister Robert Wagner, die in 1934 zeide: „we zullen „de Katholieken geen gelegenheid geven „de martelaar uit te hangen, maar we „zullen misdadigers van hen maken".

Met deze uitspraak toont echter deze moderne heiden wel heel weinig begrip van martelaarschap te hebben.

De eerste processen.

Een jaar geleden reeds vergastte Duitsland de wereld op een sensatie, door „zes honderd Franciscanen" voor het gerecht te dagen, beschuldigd van ergerlijke zedeloosheid. Opzettelijk verspreidde het propaganda departement daarover zodanige berichten, dat er een volstrekt valse indruk moest gewekt worden. Langzamerhand kwamen de ware feiten aan het licht, zelfs van achter het masker der Nazi propaganda. Toen kwam men tot de ontdekking, dat de beklaagden geen Franciscanen waren, maar leden van een Broedercongregatie, die zich wijdden aan ziekenverpleging.

Weldra bevond men dat zeshonderd het aantal was van de hele vereniging, dus niet van de beklaagden. Daarna ontdekte men, dat onder die z.g. „Franciscanen" ook oppassers en exleden meegerekend waren. Ten slotte kwam men tot de bevinding, dat heel het opgeschroefde zaakje slechts betrekking had op een paar gevallen, waarbij volgens een herderlijk schrijven van de bisschoppen van 30 Aug., met één uitzondering, geen enkele kloosterling betrokken was en toen het zover was, stond de Nazi rechtvaardigheid reeds in zo'n discrediet, dat ook al zouden de beschuldigingen tegen de enkelen waar zijn, niemand het meer wilde geloven uitgezonderd natuurlijk de Nazi's. De finale was, dat de Nazi's zelf op het zondaarsbankje moesten plaats nemen, en terechtstaan voor het tribunaal van de openbare mening, terwijl de Broeders thans in hoog aanzien staan bij zeer velen, die vroeger nooit iets over hen gehoord hadden. Het onderzoek heeft uitgewezen, dat zij behoren tot een der meest verdienstelijke verenigingen van liefdadigheid in de wereld. Voordat het Nazidom Duitsland gelukkig had gemaakt met zijn monopolie van krachtpatserij, verzorgden deze Broeders drie en dertig hospitalen, die aan de modernste eisen voldeden, en in een enkel jaar verpleegden zij 59,823 patiënten! Zij waren gesticht door een arme werkman, juist in de tijd, toen Marx en Engels met hun Communistisch manifest optraden.

Reeds vóór de justitie vermoedens had van misstanden, waren de Kerkelijke autoriteiten op de hoogte hiervan en was Mgr. Bournewasser, bisschop van Trier, met opdrachten van Rome naar de beide Kloosters Waldbreitbach en Kreuznach ter visitatie gezonden, en had daar krachtig ingegrepen.

Eerst hierdoor had de Duitse politie ook lucht van een en ander gekregen en een strafrechterlijke vervolging ingesteld.

Het was dus van Göbbels wel groot gezwets, toen hij zeide, dat de Duitse regering deze mistoestanden uit moet roeien, daar de R.K. Kerk zelf hiertoe niet bij machte blijkt.

Maar hoezeer het Nazisysteem daartoe wel bevoegd is, daarvoor verwijzen we niet naar de verschillende geschriften van gevangenen in concentratiekampen, maar alleen naar het volgende:

Op 30 Juni 1934 werd zonder vorm van proces Röhm geëxecuteerd. Onder vele anderen. Deze Röhm leefde in een poel van homosexcualiteiten. Hitler heeft het, toen Röhm was „niedergeknallt", zelf in het publiek verklaard. Dit was echter reeds lang bekend. Voor de dictator was dit allerminst een geheim. Niettemin was Röhm tot leider van de S.A. benoemd en als zodanig gehandhaafd en zou dit op de dag van heden nog misschien geweest zijn, wanneer hij niet tegen Hitler had samengezweerd. Zijn

DE BRANDSTAPEL IN DE STUDIO.

Publieke Opinie over Films en Stars.

De vaste redacteur van de filmrubriek in **The Observer**, het bekende Engelse weekblad, heeft ook de lezers eens uitgenodigd om de dingen, welke zij het meest haten in de films, aan te voeren als houtblokken voor de brandstapel, die hij in de filmstudio's zou willen aanrichten. De uitkomst van zijn oproep is even vermakelijk als leerzaam.

Voor goed begrip der binnengekomen brieven diene, dat de redacteur zijn afkeer van **Shirley** en consorten niet steeds onder stoelen of banken heeft gestoken. Volgens enkelen gaat hij hierin lang niet ver genoeg, volgens anderen tè ver.

Wat dan de meeste **Observer-lezers** betreft, gaan het eerst naar de brandstapel **Shirley Temple** en andere filmkinderen.

Ik voor mij, aldus de film-redacteur, betreur die bizondere vermelding van de kleine miss **Temple** tamelijk sterk, want de mollige **Jane Withers** zou feitelijk een lekkerder brokje zijn voor het brandende vuur. Maar ik moet eerlijk zijn: niettegenstaande de heer uit Bromley (Kent) die niet kan uitmaken of het alleen maar opmerkelijk is dan wel een bizondere samenloop van omstandigheden, „dat 50% van uw beoordelingen **Shirley**-zelf of een van haar daden antipathiek voorstellen", ben ik genoodzaakt de vijandigheid te vermelden, die blijkens binnengekomen brieven tegen deze begaafde jonge vrouw schijnt te heersen van **Asthon-under-Lyne** tot **Brussel.**

Ter mijner verdediging voeg ik een een aantekening over haar toe, die komt van een lezer uit **Woolton**: „Zeker is het kind **Shirley Temple** bekoorlijk, aantrekkelijk, innemend en alles, wat er verder aan goeds over gezegd kan worden. Maar waarom heeft zij zo'n buitengewone opkammerij nodig van uw zijde? Uw kolommen zijn tegenwoordig niet leesbaar gewone mensen. Wij kunnen niet allemaal in aanbinding neerzinken voor het heiligdom van het phenomenale kind."

Die, nogal verbazingwekkende brief, zou misschien gezien kunnen worden als een waarborg van mijn eigen goede trouw!

De vijandigheid jegens filmkinderen wordt op de voet gevolgd door de algemene afkeer van „muziek op de achtergrond" of van muziek gedurende de dialoog, of — zoals een der lezers zegt — „van een algemeen gebrek aan stilte gedurende de films."

„Als je naar een toneelspel luistert, wordt niet van je verwacht, dat je tegelijkertijd orkestrale effecten verwerkt", schrijft een ander.

„Waarom moeten we doof en stapelgek gemaakt worden door deze geluidsplaag op de achtergrond van films, dikwijls ten koste van knappe of vermakelijke samenspraken? Het is overtollig en maakt de toehoorders beslist woedend. Kunt u er niets aan doen ons daarvan af te helpen?"

Neen, mevrouw, dat kan ik niet. Ik kan uw mening alleen met geestdrift onderschrijven en het overlaten aan het gezonde verstand van de filmindustrie, om aan uw klacht tegemoet te komen.

Een behoorlijke portie venijn wordt gespendeerd aan mejuffrouw **Marlene Dietrich**, die door een dame op minder gunstige wijze wordt vergeleken met de mummies in het Britse museum en die een ander leert Epstein te waarderen.

Fred Astairs en Gingers Rogers krijgen ook een portie afgrijzen, evenredig aan die van Dick Powell, Walls en Lynn, Hulbert en Court Neidge, Wheeler en Woolsey en de Marx Brothers.

Er zijn onvriendelijke woorden voor Joan Crawford, Gene Raymond, Loretta Young, Joan Blondell, John Boles, Bing Crosbey, James Cagney, Jackey Cooper, George Raft en Jeanette Mac Donald, terwijl verschillende lezers een bizondere vijandigheid koesteren tegen platinablondes en tenminste drie Mickey-Mouses aan haar eind zouden willen brengen.

De meer ernstige afdeling van het publiek vaart uit tegen zulke dingen als ellenlange lijsten aangaande de rolbezetting voor het afdraaien van de films, aan het doorlopende programma (in Indië onbekend. Vert.) met mensen, die praten en opstaan en anderen het gezicht benemen; aan de historische costuum-films; aan willekeurige coupures; aan misleidende titels in de geest van **Een Nacht van Liefde** e.d.; aan de korte filmpjes, die advertenties blijken te zijn; aan de huwelijken in Amerikaanse stijl (berispt door een Engelse geestelijke); aan revolvers en 16-cylinder-auto's.

Na rijpe overweging, en zonder hun mening absoluut over te nemen, verdeel ik de eer om de brand in deze stapel van antipathieën te steken over drie lezers, wier lijsten hieronder volgen:

Lijst A.

I. **Tom Walls** in een sentimentele bui.

II. Alle kinder-sterren, maar in het bijzonder **Shirley Temple.**

III. Alle crooners, maar in het bizonder **Dick Powell.**

IV. **George Raft.**

V. cinema-organist (hier gelukkig onbekend. Vert.).

VI. De film-reclame: **Wij zijn trots u te mogen offreren...**

Lijst B.

I. Goede film-acteurs en -actrices in slechte films.

II. De meeste Engelse humoristische films (**Walls, Lynn** en de rest!)

III. De meeste films met Amerikaanse matrozen en in mindere mate met Amerikaanse soldaten en aviateurs..

IV. Dance-masters en hun band.

V. Afstotelijk slechte mensen, hervormd door liefde van een goed (of slechte bekeerde!) vrouw.

VI. Quasi-reisfilms en quasi-dierenfilms, d.w.z. de méést dierenfilms.

Lijst C. Deze is van een beroepstoneelspeler, die boven zijn lijst de nadrukkelijke vermelding plaatst: „Hier zijn enkele dingen, die niet slechts vooroordeel zijn, maar die mij uit iedere bioscoopvoorstelling houden, waarin ik verwacht ze te ontmoeten."

I. **Shirley Temple.**

I.. **Alle grappige films.** Ja, ik bedoel **Marx Brothers, Lynn, Laurel en Hardy e.d.**

III. Orkestrale intermezzo's.

IV. Advertentie-films.

Ons dunkt: de publieke opinie is als criticus zo gek nog niet! Overigens zouden wij aan de diverse lijsten nog heel wat toe kunnen voegen.

schanddaden waren geen bezwaar om hen te handhaven, zoals duidelijk blijkt uit het Augustus-nummer 1934 van het bekende tijdschrift, Current History.

De houding der Pers.

Door de „Germania" werd op 20 Mei de lastercampagne die door de Regering bij deze processen op touw gezet waren, sterk becritiseerd.

Desondanks bleef de Nazipers zijn hetze-campagne voortzetten.

Ook het „Katholische Kirchenblatt für das Bistum Berlin" veroordeelde het gebeurde in de Kloosters, maar schreef er bij„, men beoordeelt een boom niet „naar de appels die er af vallen vóór zij „rijp zijn, of een leger niet naar zijn de„serteurs. (Het blad wist toen nog niet, dat er slechts 1 schuldige broeder uit de proces zou voortkomen). „Het goede „zaad van Gods akker geeft 30- 60- 100-voudige vrucht. Dit bewijst de geschie„denis der Kerk".

Verder protesteerde het blad tegen de Nazipers, die ten eerste niet tot uitdrukking zouden brengen dat de Duitse kerkelijke autoriteiten dergelijke misstappen evenzeer scherp afkeurden en verder de berichtgeving betreffende de processen op dusdanige wijze gaven, dat zij slechts door haat en leedvermaak konden ingegeven. Objectiviteit ontbrak. De lezers zou men als het ware willen toeroepen: Ziet nu eens, dat is de z.g. Kerk van Christus, dat is de Katholieke Kerk.

Dit protest was, begrijpelijk, oorzaak, dat door de Duitse autoriteiten het blad in beslag genomen werd.

De houding der bisschoppen.

Op 14 Juni '36 werd in alle Kerken een bisschoppelijk schrijven voorgelezen van de volgende inhoud:

Na hun protest tegen de wijze van berichtgeving in de Nazibladen, schrijven de bisschoppen:

„Men heeft gezegd: Als deze processen „beëindigd zijn, zullen de Katholieken „wel alle achting voor de kloosterlingen „verloren hebben. Wie zo spreekt geeft „blijk noch de Katholieke kerk, noch „het Katholieke volk te kennen. Niemand „meer dan het Katholieke volk veroor„deelt scherper de werkelijk, vrijwillig, „bewust bedreven misslagen, vooral als „ze door kloosterlingen en priesters zijn „begaan. Het katholieke volk voelt daar„bij toch 'n grote zielpijn in haar hart om „de afgedwaalden. Het katholieke volk „uit wier gezinnen onze katholieke kloos„terlingen voorspruiten en onder wiens „ogen zij leven en werken, ons volk weet „dat in Duitsland een grote schaar uit„muntende ordensgeestelijken schouder „aan schouder met onze seculiere pries„ters trouw en vol offervaardigheid in „de zielzorg werkzaam zijn; ons volk „weet dat ruim 75000 liefdezusters en „meer dan 3000 broeders in dienst staan „van de Christelijke liefdadigheid en dat „honderden hunner, die onder de moei„lijkste en gevaarvolle omstandigheden „zwakzinnigen en geesteszieken verple„gen, oud en grijs geworden en onberis„pelijke mensen en kloosterlingen zijn „gebleven.

„Daarom laat het katholieke volk zich „niet op een dwaalspoor brengen wat be„treft hun hoogachting voor al de kloos„terlingen, die van alles afstand doen en „zich geheel en offervaardig slechts in „dienst stellen van armen en. allerlei „soort zieken. Ons katholieke volk be„waart deze hoogachting en liefde voor „zijn kloosterzusters en ordebroeders, „ook nog dan wanneer het bij velen hun„ner menselijke zwakheden ziet en „zelfs moet ervaren dat juist dezul„ken verraad plegen aan het heiligste „waarvan men het zeker het minst zou „mogen verwachten.

„Het werkelijke katholieke volk bezit „overigens wel zo veel ontwikke„keling en rechtvaardigheidszin, om te „weten dat men fouten en zelfs misda„den van enkelen nooit ten laste mag „laten komen van een nette familie, van „een gehele stand, van een congregatie „of zelfs van de Kerk."

Op 30 Aug. na het einde van het proces, protesteerden de bisschoppen opnieuw op scherpe wijze tegen de veralgemening van het smartelijke geval en constateerden dat, met één enkele uitzondering, geen enkele priester of ordesman, bij het schandaal betrokken, dat zeker 99% der ordesleden zedelijk volkomen intact is, dat de jeugd door de openbaarheid van zulke processen en dood de in de pers gemaakte mateloze sensatie wordt bedorven en herinneren er aan, dat dezelfde lieden, welke nu zo hoog van den toren blazen, het episcopaat nooit hebben ondersteund bij zijn pogingen, het zedelijk leven in Duitsland te saneren.

En nu zal Göbbels dat dan eens gaan doen, terwijl heel de wereld weet, dat het hem enkel en alleen te doen is om de Kerk te belasteren en te beledigen. Hoe van niet-Katholieke zijde over de nieuwe Duitse vervolgingsmethode wordt gedacht, daarvoor kunnen we verwijzen naar de Beurs- en Nieuwsberichten van Maandagavond, die in haar artikel „Schandaalprocessen en Kerkstrijd" de diepste verachting daarover uitspreekt.

Wat Göbbels Vrijdagavond uitschreeuwde, was enkele dagen te voren gedreigd door de Volkische Beobachter, waarop de bisschop van Munster, Graaf von Galen reeds had geantwoord, in het volgende waardige antwoord, wat we ontlenen aan het politiek overzicht van Paul de Waart in de KRO.

In ons diocees zijn 1500 wereldgeestelijken, waarvan er 6 voor de rechtbank zijn gedaagd, 2 zijn er vrij gesproken, van 1 is het proces geschorst, van 1 nog hangende en 2 zijn er veroordeeld. Van de 270 Paters in ons bisdom is er 1 aangeklaagd en het proces nog hangende.

Van de 500 lekebroeders zijn er 13 aangeklaagd, 5 vrijgesproken, 4 veroordeeld en van de rest het proces nog hangende.

Maar wat de bisschop schandelijk vindt is dat de misdragingen van enkelingen, wat nog bewezen moet worden, ter veroordeling geldt van de gehele priester en kloosterlingenstand en de gehele kerk.

En het Protest van Mgr. van Galen sloot met de woorden van Paulus „Die staat ziet toe, dat hij niet valt."

We hebben er reeds meermalen op gewezen, wat de Beurs thans ook erkent, dat Duitsland met dergelijke acties zijn laatste sympathie, die al niet groot meer was, verliest.

En de Beurs ziet zelfs in deze actie voor Duitsland het gevaar, dat het zijn eigen graf aan het graven is.

Op ons maakt zelfs deze actie van het Nazidom, de indruk van de onbegrijpelijke, dolzinnige handelingen, die we waarnemen bij de laatste stuiptrekkingen van een bewegen.

Er wordt hoog gespeeld, zo schreef de Beurs, een zo hoog spel, dat niemand op het ogenblik kan zeggen, wat hiervan het gevolg is.

Dat talloze goede en overtuigde Katholieken zich in het diepst van hun ziel gekwetst zullen voelen, is zeker.

Maar wij Katholieken kunnen nog gerust wat verder zien in de toekomst.

Onze Duitse Broeders en Zusters zullen misschien nog veel, zeer veel voor hun geloof moeten lijden, waarin zij zeker krachtig bijgestaan worden door de prachtfiguren van hun Kerkvorsten, die op de Duitse bisschopsstoelen zetelen; maar de eindoverwinning is zeker aan de Kerk, die volgens Christus' belofte door de poorten der hel niet zal overweldigd worden.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Terwijl het in de laatste dagen van de vorige week de mooiste vredewensen had geregend bij de opening van de verschillende nationale paviljoenen in Parijs; en ook o.a. de bezoeken van von Blomberg in Londen en van de Italiaanse vorsten in Hongarije het mooiste voor de naaste toekomst beloofde, werd onverwacht Zondagavond de wereld in spanning gebracht door het bericht dat de Duitse Kruiser Duitsland bij Ivizza door vliegtuigen van de Valenciaregering was aangevallen waarbij behalve de schade 23 personen waren gedood, 19 ernstig en 74 minder ernstig gewond waren. Zondagavond beluisterden wij wel in de radio de ernst van de toestand, Goering en Hitler en Neurath en de Admiraal Raeder waren in allerijl te Berlijn per vliegmachine samengekomen en hadden tot diep in de nacht beraadslaagd.

En in de volgende morgen lag het pantserschip Admiraal Scheer met enkele torpedoboten voor de haven van Almeria en begon op 12 K.M. het bombardement van de stad, zo lang totdat de kanonnen van de vesting zwegen. Daarna verborgen ze zich achter een rookgordijn en trokken af. Volgens berichten uit Valencia zouden er bij deze beschieting ongeveer 200 granaten in de stad gevallen zijn, waarbij 39 huizen werden vernield, 19 personen gedood en 55 gewond.

Van Almeria uit werden 70 schoten gelost; volgens berichten vandaar zou hierbij een der Duitse torpedoboten zijn gezonken.

De Deutschland zelf is naar Gibraltar opgestoomd om daar zijn doden en gewonden te bergen.

Men begrijpt dat dit bericht in Europa geweldige opschudding bracht en in sommige bladen al geschreven werd van een ingrijpen van Duitsland in de Spaanse burgeroorlog. De vergadering van de non-interventiecommissie werd verdaagd en wanneer die weer bijeen zal komen? Want zowel Duitsland als Italië hebben zich er voorlopig uit teruggetrokken en zullen ook niet aan de blokkade deelnemen, zolang zij niet van de interventiecommissie waarborgen hebben dat dergelijke aanvallen niet meer zullen plaats hebben. Tevens hebben deze beide regeringen aan hun schepen in de Spaanse wateren opdracht gegeven om ieder naderend vliegtuig of oorlogsschip van de Valencia-regering onverwijld te beschieten. Bovendien heeft Duitsland zijn vloot in de Spaanse wateren versterkt; maar ook een gedeelte der Engelse vloot is naar de Spaanse wateren gedirigeerd.

Vooral in Engeland is natuurlijk het incident geweldig besproken en Minister Eden heeft aan Duitsland gevraagd toch vooral geen stappen te doen, welke de Europeese vrede in gevaar zullen brengen. Waarop Duitsland heeft geantwoord dat het bombardement van Almeria de vereiste genoegdoening heeft gebracht en daarmee het incident als geeindigd beschouwd kan worden.

Men begrijpt dat deze toezegging van Duitsland met een zucht van verlichting is ontvangen.

De interventiecommissie zal natuurlijk dit incident te onderzoeken hebben, daar van Valenciazijde wordt beweerd, dat de Deutschland het eerst zou geschoten hebben. Verder is ook van belang de vraag wat de Deutsland deed te Ivizza, daar dit onder de Franse controle zou vallen en voor proviandering aan de Duitse controlesschepen enkele havens in Marokko aangewezen zijn.

Het Spaanse incident heeft de aandacht van Duitsland en de wereld wat afgeleid van de geweldige aanval die de vorige week door de rijksminister van Propaganda Dr. Göbbels is gericht tegen de Katholieke Kerk, en waarover we elders in dit blad geschreven hebben.

De verhouding met de kerk is zo gespannen, dat Duitsland aan 5 geleerden een paspoort geweigerd heeft voor Rome om daar een plechtige zitting van de Pauselijke academie bij te wonen, welke de Paus zou voorzitten op de dag van zijn 80ste verjaardag. Deze is echter niet doorgegaan daar de Paus weer in zijn ongesteldheid is hervallen. De toestand is zorgelijk maar niet verontrustend.

Van de Spaanse fronten is er geen bijzonder merkwaardig nieuws. De Basken hebben in de laatste dagen hun tegenstand weer kunnen opvoeren. Van uit Madrid horen wij nog steeds van Bombardementen en ook is dezer dagen Barcelona gebombardeerd door een 7 tal Junkers die 71 doden maakten en 50 gewonden.

Verder wordt gemeld dat door een Italiaanse duikboot het passagiersschip de Stad Barcelona zou zijn getorpedeerd, waarbij van de 300 opvarenden slechts een hondertal zou zijn gered. Naar men beweert zouden de passagiers vreemde vrijwilligers zijn geweest.

In Japan is weer een kabinetcrisis doordat het Kabinet Hayashi, dat onlangs verloor bij de verkiezingen, zou zijn afgetreden. Het schijnt dat de invloed van de militaire partij in Japan steeds in macht en sterkte toeneemt. In zover is dit voor ons belang daar deze partij in Japan steeds in macht en sterkte toeneemt. In zover is dit voor ons belang daar deze partij voor het oog gericht heeft op expansie van Japan naar de landzijde in Oost Azië, waardoor vanzelfsprekend het gevaar voor ons Indië minder wordt.

Koloniale Raad.

De behandeling van de begroting 1938 op Maandagavond 1.1, was geen Raads zitting in grote stijl, zoals trouwens de gewisselde stukken wel hadden voorspeld.

Grote lijnen en verregaande gezichtspunten van de Curaçaose politiek kwamen niet in behandeling; de besprekingen beperkten zich slechts tot onderwerpen van klein-plaatselijke politiek, waaraan gelukkig de note gaie dikwijls niet ontbrak. We hadden daar op deze lange zitting ook wel wat behoefte aan.

Algemene beschouwingen, onder de vroegere leden Eskes en Bichon dikwijls het meest interessante gedeelte van deze avonden, ontbraken.

En de gemachtigde van het Bestuur de Hr. van der Drift begon direct met het beantwoorden van de opmerkingen in het eindverslag, waarbij we te horen kregen dat de aanhef enz. in het onderhavige onderwerp was veranderd als gevolg van de nieuwe staatsregeling, waarbij de materiele vaststelling door de Raad geschiedt, maar de formele door de Gouverneur. Bij een vraag hieromtrent van de Heer Sprockel vernamen we dat feitelijk hierdoor niets aan het bugdetrecht van de raad veranderd is.

Het Bestuur bleef bij zijn standpunt in zake de schoolgeldheffing door de besturen der bijzondere scholen.

De Heer van der Biesen die deze avond bijzonder goed was en voor de vrolijke toon in zijn debatten wist te zorgen, wat soms van grote oratorische kracht kan zijn, wees erop hoe het Gouvernement zich eerst stelde op het standpunt van geen inmenging; en wanneer dan blijkt dat de schoolbesturen in deze gaarne inmenging hebben, zich beroept op onoverkomelijke bezwaren.. Het Bestuur zegt de Hr. van der Drift wenst het risico niet, van zich in te mengen in de interne aangelegenheden der schoolbesturen, waarop de Heer van der Biezen dan de goede raad geeft, dat het Gouvernement bij de schoolbesturen maar eens moet gaan horen, hoe die erover denken.

De Heer Sprockel stelt de vraag of, indien de schoolbesturen zelf een verzoek indienen tot inning van schoolgelden door het Gouvernement, het Bestuur er dan toe zal overgaan: waarop de Hr. van der Drift dan wijst op de daarvoor noodzakelijke uitbreiding van het ambtelijk apparaat waartegen de Raad bezwaren heeft, en wat trouwens ook moeilijk is. Als slot komt dan de Hr. Sprockel het Bestuur in overweging geven, om de schoolbesturen een kleine tegemoetkoming te geven voor de inning en het risico.

In zake de opmerkingen over het verkeer zegt de Hr. Jas dat Willemstad zich niet ontwikkeld heeft voor het intensieve autoverkeer. Het aantal busjes is te hoog en een tweede moeilijkheid is dat het verkeer zich concentreert om de brug.

Een oplossing kan slechts verkregen worden in de doorvoering van het eenrichtingverkeer. Dit zal op de Handelskade in Columbusstraat enz. moeten gehandhaafd blijven. Op de Handelskade zal mogelijk een verbetering komen met de nieuwe brugoprit, waarbij dan de voor de brug wachtende auto's niet meer langs de huizenrij van de Handelskade behoeven te staan en de naar de Bredestraat afdraaiende auto's niet meer behoeven te kruisen.

De Heer Jas gaf wel in zijn uiteenzetting de overtuiging mee, dat de huidige verkeersregeling de beste is, al blijven er bezwaren omdat nu eenmaal de stad zich niet leent voor het steeds toenemende autoverkeer.

De ambtenarenkwestie nam een groot deel van de avond in beslag.

Er is een groot tekort, vooral in de middenmoot, maar zelfs ook in de lagere rangen, vandaar het vrouwelijk personeel. Bij het aanwerven van een viertal amtbenaren had het Gouvernement de toepassing van het uitzendingsbesluit vermeden, omdat dit duur werkt.

Maar toch blijft de Hr. Sprockel de voorkeur geven aan uitzending, omdat de aanwerving zoals bij het bedoelde viertal is geschied, aanleiding geeft tot protegeren en ongewenste toestanden en daardoor de ontevredenheid bij anderen in de hand werkt.

De ambtenarenkwestie kwam ook nog ter tafel bij de artikelsgewijze behandeling, waarbij de Hr. Jonckheer een amendement ter tafel bracht om de nieuwe commies ter secretarie van de begroting af te voeren.

Het was het eerste optreden deze avond van dit nieuwe lid die met een vriendelijk welkomstwoord aan het begin der zitting door de Voorzitter was begroet.

Er liepen van te voren reeds in de stad geruchten, dat de Hr. J. in deze eerste zitting eens flink voor de dag zou komen: en vermoedelijk was hieraan ook te danken, dat er zo'n bijzonder grote opkomst was op de publieke tribune.

Erg groot echter waren de successen niet, die de Hr. Jonckheer deze avond met zijn eerste optreden oogsten kon.

De Heer Jonckheer is een goed spreker. En in de aanvang van zijn argumentatie zelfs een sterk spreker. Als gevolg daarvan gebeurde het zelfs, dat men op de publieke tribune een moment de waardigheid van de Raadszitting vergat en een begin van applaus vernomen werd. Maar in de loop van het debat verliest de Hr. Jonckheer aanmerkelijk aan kracht. Nu had de Hr. Jonckheer vooral in de Hr. Jas een sterk en krachtig debater tegenover zich staan, een man voor wiens onverbiddelijke logica we bij elke nieuwe zitting meer eerbied beginnen te krijgen, een man die bovendien met een geweldige overtuiging zijn standpunt kan verdedigen en die dan ook het licht van de Heer Jonckheer telkens en telkens meer naar beneden draaide, waarop ten slotte (de Hr. Jonkheer was werkelijk de eerste avond niet gelukkig) de gehele Koloniale Raad door het afstemmen van een amendement de domper zetten ging.

Bij dit eerste amendement was het nog niet zo erg.

Hier stond de Hr. Jonckheer ook nog betrekkelijk sterk, doordat hij het budgetrecht van de Raad verdedigde, waaraan zeker te kort gedaan was, doordat men de bedoelde commies eerst had laten uitkomen en toen eerst op de begroting plaatste. De Hr. Jonckheer gaf zelf aan, hoe hij deze onregelmatigheid hersteld kon zien, n.l. door alsnog bij suppletoire 37 deze commies aan te vragen. De Hr. van der Drift was daartoe wel bereid en verschillende leden meenden dan ook dat het amendement dan wel afgestemd kon worden, hetgeen ook gebeurde met zes stemmen.

Voor waren de Heren Capriles, Jonckheer, van Leeuwen, Senior en Arends.

Tegen de Heren van der Biezen, Maduro, van der Linde Schotborgh, Sprockel, Muskus en de Voorzitter.

De Heren J. Cohen Henriquez en van der Biezen hadden hun tegenstemmen nog nader gemotiveerd.

Het werd voor de Heer Jonckeer nog erger bij de volgende amendementen, die zelfs met alle stemmen tegen behalve die van de Heer Jonckheer werden verworpen.

Dit waren drie amendementen. Op de eerste plaats wilde de Hr. Jonckheer de 5% verhoging, die alle ambtenaren thans hebben wegens de devaluatie, en die dus ook op de salarissen van de politie gekomen waren, schrappen, vervolgens had hij een amendement voor vermindering van de kleding en rijwieltoelage, en als derde een schrapping van de zes nieuwe agenten voor Aruba bestemd.

Omtrent de salarissen van de politie argumenteerde de Hr. J. vooral dat een commies hier ongeveer 2 maal zoveel verdiende als een commies in Nederland. Maar de Luitenant Commandant hier ongeveer ƒ 150.— meer als het dubbele van een luitenant in Nederland en dan nog bovendien de politietoelage.

De Hr. Jas wees erop, dat men een vergelijking moest trekken met een Luit. in Nederl. Indië. Dat dit salaris gelijk is en er ook niet aan te tornen valt, omdat de militairen volgens Kon. Besluit in de Indische salarisregeling zijn geplaatst .

En dat de politietoelage voor het extra verantwoordelijk zwaar werk als politieman niet hoog is. Alarm- en branddienst niet meegerekend heeft men bij de politie een gemiddelde dagdienst van 9 uur. Slechts 2 vrije dagen in de maand enz. De politie heeft in vergelijking met de burgerlijke ambtenaren 48% meer diensturen.

Het was een sterk betoog van de Heer Jas, waarbij de Hr. Jonckheer niet te overtuigen was. Ook de Voorzitter die als mentor telkens trachtte het nieuwe raadslid te overtuigen, faalde hierin. De Heer Jonckheer bleef repliceren, totdat bij de stemming alle overige raadsleden tegen zijn amendement stemden.

Een moeilijkheid was dat de Hr. Jonckheer slechts de laatste zitting der afdeling had bijgewoond en dus na het eindverslag nog met zijn amendementen gekomen was. Veel van het overgrote materiaal (want de Hr. J. had zeker zijn zaak ernstig bestudeerd) had in de stukken moeten behandeld worden en de gemachtigde van het Bestuur kreeg hier eensklaps voor zich een cijfermateriaal, wat hij niet momenteel controleren kon, waarop zowel deze laatste als de voorzitter aanmerkingen maakte.

Maar de moeilijkheid kwam wel heel sterk uit bij het amendement in zake de zes nieuwe politiemilitairen voor Aruba, waarover de Raad reeds in de gewisselde stukken zijn goedkeuring uitgesproken had, maar wat nu weer door de Hr. J. geamendeerd werd en toegelicht met heel veel bijzaken, waarop de Hr. Jas zeer zakelijk antwoordde, dat de vraag of Aruba deze militairen nodig heeft, alleen beslissend is voor deze post.

Het werden lange debatten, die zoals we boven reeds zeiden eindigden in een stemming, waarbij al deze amendementen van de Hr. J. met 10 stemmen tegen 1 stem van de Hr. J. werden verworpen.

De Raad had hiermede het derde gedeelte van de begroting afgehandeld.

Over de rest schrijven we de volgende keer.

Economisch Overzicht van 1936.

Het jaar 1936 was, voor Curaçao als havenplaats, gunstig. 27 toeristenboten bezochten Curaçao.

Het totaal gewicht van de ingevoerde ruwe olie voor de Petroleum-raffinaderijen nam toe.

Bevolking.

Deze bedroeg op de laatste dag van het jaar 1936 als volgt:

op Curaçao	28064	mannen en	30169	vrouwen,
op Aruba	11097	mannen en	10541	vrouwen,
op Bonaire	2619	mannen en	3208	vrouwen,
op St. Maarten	1041	mannen en	1525	vrouwen,
op St. Eustatius	523	mannen en	680	vrouwen,
op Saba		mannen en		vrouwen,

SCHEEPVAART.

De cijfers tonen zowel voor Curaçao als voor Aruba een verbetering aan.

	1936.		1935.	
	Aantal	Netto M³	Aantal	Netto M³
CURAÇAO.				
Aangekomen:				
Stoomschepen	5241	31.070.808	5047	29.662.634
Zeilschepen	1876	154.383	1574	158.400
ARUBA.				
Stoomschepen	4185	26.604.400	3972	24.070.186
Zeischepen	755	94.588	789	111.192
BONAIRE.				
Stoomschepen	52	47.580	53	48.495
Zeilschepen	451	34.344	437	33.121
ST. MARTIN.				
Stoomschepen	66	120.886	67	151.378
Zeilschepen	183	10.405	150	10.996
ST. EUSTATIUS.				
Stoomschepen	53	48.495	57	48.385
Zeilschepen	266	5.621	195	4.281
SABA.				
Stoomschepen			63	50.549
Zeilschepen			40	2.070

De cijfers van Saba over het jaar 1936 zijn achterwege gelaten omdat deze nog niet beschikbaar zijn.

De vloot van de Curaçaose Scheepvaart Mij. werd gedurende het jaar 1936 met twee schepen uitgebreid.

Het verkeer met tankschepen tussen Curaçao, Aruba en Maracaibo, nam belangrijk toe.

INVOER.

CURAÇAO.

Totale waarde in 1936: ƒ 100.294.455,—
Totale waarde in 1935: ƒ 91.305.410.—

	1936	1935
Mach. & Mat. voor Petr. Raffinaderijen	ƒ 5.134.635,—	ƒ 8.828.972
Gasolie	2.806.375,—	2.211.723
Stookolie	4.028.681,—	4.132.059,—
Ruwe Olie	73.048.734,—	62.898.134,—

ARUBA.

Totale waarde in 1936: ƒ 96.368,758,—
Totale waarde in 1935: ƒ 82.526.220,—

	1936	1935
Mach. & Mat. v. Petr.		
Stookolie	646.407,—	ƒ 4.063.950,—
Raffinaderijen	ƒ 3.2555.485,—	77.819,—
Ruwe Olie	80.228.026,—	68.018.200,—

BONAIRE.

Totale waarde in 1936: ƒ 142.574,—
Totale waarde in 1935: ƒ 120.362,—

UITVOER.

Hieronder volgt een staat van de Uitvoer over 1936, vergeleken met die over 1935.

CURAÇAO.

Totale waarde in 1936: ƒ 93.894.710,—
Totale waarde in 1935: ƒ 77.848.314,—

	1936	1935
Olieproducten	ƒ 92.993.383,—	ƒ 77.020.422,—

ARUBA.

Totale waarde in 1936: ƒ 107.552.254,—
Totale waarde in 1935: ƒ 89.328.848,—

	1936	1935
Olieproducten	ƒ 107.088.479	ƒ 89.110.434

BONAIRE.

Totale waarde in 1936: ƒ 60,295,—
Totale waarde in 1935: ƒ 64.422,—

DOORVOER.

CURAÇAO.

Het hieronder gegeven overzicht wijst de omvang van de doorvoer aan:
Totaal gewicht in 1936: 284.744.187 K.G.
Totaal gewicht in 1935: 180.545.436. K.G.

	1936	1935
waarvan olieproducten	129.031.779 K.G	77.773.233 K.G.

ARUBA.

Totaal gewicht in 1936: 332.775.819 K.G.
Totaal gewicht in 1935: 202.749.495 K.G.

	1936	1935
waarvan olieproducten	294.568.940 K.G.	200.821.103 K.G.

LANDBOUW.

De maisoogst op de eilanden Aruba, Bonaire en Curaçao was ondanks de weinig gunstige regenval niet onbevredigend te noemen. De oogst van divi-divi op Bonaire was goed; die van aloë op Aruba en Bonaire was wederom beter dan in het jaar 1935.

De prijs voor aloë varieerde van ƒ 0.33 tot ƒ 0.40 per K.G.. Het afzetgebied voor aloë was nog voornamelijk New York, hoewel ook de Londense markt partijen tot zich trok. De aantrekkelijkheid der prijzen is bevorderlijk voor de zorg die aan het gewas wordt besteed hetgeen een volgend gewas ten goede zal komen.

Op de Bovenwindse eilanden zette de Gouvernementslandbouwkundige zijn proefnemingen met verschillende landbouwgewassen voort.

De oogst der voedselgewassen aldaar was tengevolge van de regens in het tweede gedeelte van het jaar 1936 vrij goed, zodat zij in het algemeen voldoende opleverde om in de behoeften der bevolking te voorzien.

NIJVERHEID.

Olie-industrie.

Op Curaçao werd door de raffinaderij ongeveer 7.180.000 ton ruwe aardolie verwerkt tot gasoline, petroleum, gasolie en div. smeerololiën.

Op Aruba verwerkten de raffinaderijen ongeveer 10.336.000 ton ruwe olie tot bovengenoemde producten.

Hoedenvlechterij.

De strohoedenvlecht-nijverheid werd door velen die werkloos waren of wier kostwinners zonder verdiensten kwamen, ook in 1936 beoefend; de uitgevoerde hoeveeheid bedroeg:

	1936		1935	
Curaçao:	23.959 doz.	ƒ 71.555,—	12.918 doz.	ƒ 31.985,—
Aruba :	100 doz.	ƒ 100,—	„	——
Bonaire:	——	——	85 doz.	ƒ 170,—

IJsfabricatie.

De ijsfabricatie bedroeg 3.685 tons waarvan 478.000 K.G. ter waarde van ƒ 12.872.— werd uitgevoerd.

Zoutindustrie.

Van Curaçao, Bonaire, St. Martin N.G. werd in totaal 2.285.176 K.G. zout uitgevoerd tegen 3.781.619 K.G. in 1935.

Aloëhars.

De uitgevoerde hoeveelheid aloëhars wijst een vooruitgang aan; zij bedroeg:

	1936		1935	
Curaçao	66.698 K.G.	ƒ 32.785,—		
Aruba	333.857 K.G.	ƒ 133.055,—	277.716 K.G.	105.77,—
Bonaire	78.894 K.G.	ƒ 35,925,—	91.692 K.G.	32.161,—

CIRCULATIE.

Het bankbiljettenkapitaal van de Curaçaosche Bank, dat op 1 Januari 1936 ƒ 4.330.896,50 bedroeg nam toe en bedroeg op 31 December 1936 ƒ 5.117.751,50.

Het aantal motorvervoermiddelen is toegnomen: thans rijden een 2000-tal personen- en lastwagens.

CURACAO.

Nabetrachting over het Don Kozakkenkoor.

Na de eerste uitvoering op Woensdagavond dachten wij dat er nog één avond zou volgen met een nog schoner program en nog vollere zaal.

Er zijn echter nog 5 concerten gevolgd; maar niet met groter succes. Niet dat muziek of zang minder was, wel de belangstelling. De uitvoeringen bleven op hetzelfde hoge peil, niettegenstaande de vermoeienis der Kozakken en hun meer bestand zijn tegen felle kou dan tropische hitte en ondanks de betrekkelijk geringe opkomst.

Ook de „gran Vespertina dedicada a las Familias", het zgn. volksconcert op Zondagmiddag was niet naar wens en verwachting: de plaatsen van ƒ 2.— waren bijna onbezet, terwijl die van ƒ 1.— goed en van 50 ct. tamelijk goed waren verkocht. Kinderen waren er weinig.

Daarentegen waren de plaatsen van ƒ 1.— bij de andere concerten niet gewild.

Mogelijk was de verdeling of prijsnotering niet praktisch.

Beter waren wellicht geweest de concerten voor de eliten te stellen op 4, 3 en 2 gulden, en meerdere volksconcerten te geven met plaatsen van ƒ 1.—, 75 ct. en 50 ct.

Dan was de opkomst misschien beter geweest en de opbrengst groter.

Dan waren wij ook niet achter gebleven bij zoveel grote steden, waar een zo beroemd ensemble steeds volle zalen heeft.

Omtrent de bewerking van de contacten voor aan- en uitgaan der verschillende lichten, kan worden opgemerkt, dat het geruislozer had kunnen gaan, niet echter dat het bepaald hinderlijk was.

Ontegensprekelijk maakten de verschillende lichtschijnsels een mysterieus effect en verhoogden zij de indruk van de zeer gevoelige, maar niet sentimentele muziek.

Van effectbejag of humbug was hier geen spraak.

Een bizondere vermelding verdienen nog de solisten.

Zij hebben geen heldentenor; maar heldere tenorsolisten, met een krachtige falcet als een sterke vrouwenstem; warm zijn de baritons en bizonder vol en fors de bassolisten. Waar ter wereld vindt men zulke diepe en gloedvolle bassen? Ze zijn onovertreffelijk!

Wij kunnen hen ter ere nageven, dat hun uitvoeringen een pracht- en krachtprestatie zijn geweest! Welk een wonderbare intonatie en verrassende expressie; de ruwheid van de soldaat ommanteld door de fijnheid hunner artisticiteit.

Hun zang klinkt ons nog in de oren als een symfonisch orkest. Hun steeds beheerste stemmen gaven nimmer schreeuwende of minder mooie klanken; maar zelfs bij de volste accoorden en hoogste tonen een aangenaam, schoon en treffend geluid.

Mogen de Don Kozakken nog veel succes behalen op hun verdere kunstreis over de wereld en dat hen geen ongunstige indruk van ons publiek bijblijve omtrent onvoldoende belanstelling en afbrekende kritiek.

Velen onder ons hebben van hun dankbaarheid en enthousiasme grotelijks blijk gegeven.

Heffen wij allen een krachtig Russisch Hurrah! aan voor deze kranige kunstenaars, die ons veel hebben laten genieten.

R. B.

KRO

Wereldprogramma
Via P.C.J. Golflengte 31.28
19.24—20.24 uur Curaçaotijd.
Zondag, 6 Juni 1937.

1. Gramofoonmuziek.
2. Kustwacht en Loodswezen (Reportage)
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

**Koloniale Uitzending van de K.B.O.
Via P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd.**

1. Mars.
2. Wat in Nederland verscheen, door Anton van Duinkerken
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

Aanrijding.

Op 31 Mei 1937 werd in de Breedestraat (O.Z.) de 49-jarige vrouw J. door een automobiel, bestuurd door de 49-jarige Van E. niet ernstig aangereden.

Naar de oorzaak van de aanrijding wordt door de Politie een onderzoek ingesteld.

Verdacht van Diefstal.

Als verdacht van diefstal van 50 gulden en een horloge is door de Politie aangehouden en aan de Politie-Hoofdwacht in bewaring gesteld de 40-jarige K.

Aangifte van Oplichting.

Door de 44-jarige H. werd bij de Politie aangifte gedaan van oplichting. Naar de dader wordt een onderzoek ingesteld.

Verduistering.

Door de 44-jarige Noor K. werd bij de Politie aangifte gedaan van verduistering van een aan hem toebehorende 5 dollarbiljet. In verband hiermede is door de Politie aangehouden en in bewaring gesteld de 38-jarige C., wonende alhier.

Afscheid Dr. Winkel.

Vrijdagavond had in het Verenigingsgebouw O & O op het Rif een afscheidsfeestje plaats, door de dames van de E.H.B.O. van de Curaçaose afdeling van het Rode Kruis aangeboden aan Dr. Winkel.

Het Bestuur van het Rode Kruis was aanwezig en ook de erevoorzitter, de Hr. Gorsira. Namens het Bestuur werd o.a. gezegd, dat door het vertrek van Dr. Winkel de afdeling Curaçao niet alleen verliest een groot vriend, maar ook een grote kracht.

Mevr. Bekker, de oud-institutrice, bood onder vriendelijke woorden namens de dames een herinneringsgeschenk aan.

Dr. Winkel was door deze hulde zeer getroffen.

De zaal was mooi met Rode Kruis vlaggen versierd, terwijl de dames, gekleed als verpleegsters en in hun costuums, een allersympathiekste indruk maakten.

Ontploffing.

Zaterdag even over 12 ontplofte met een geweldige slag, het gehele voorschip van de Noorse tanker „Vestavind."

De gehele bemanning was op het achterschip om te eten, terwijl er twee, de hofmeester en de messroomjongen naar voren waren, om een blik cornedbeef te halen.

Deze twee werden het slachtoffer van deze ontploffing.

Diezelfde middag werd nog het lijk gevonden van de 64-jarige hofmeester, dat naar het St Elisabethshospitaal werd overgebracht en vandaar Zondagmorgen onder grote belangstelling werd begraven.

Maandag tegen de middag eerst had men het lijk van de jongen gevonden. Diens Vader en broer bevinden zich ook onder de bemanning van het schip.

Onze deelneming.

Promotie.

Vorige week is telegrafisch bericht ontvangen, dat de commandant van de O 14 de Luit ter Zee 2e klas, G. van Erkel, gepromoveerd is tot Luit. ter Zee 1ste klasse.

Kamer van Koophandel en Nijverheid.

Onderstaande firma's hebben zich tot de Kamer van Koophandel en Nijverheid gewend, met het verzoek hen in relatie te brengen met im- of exporteurs op Curaçao.

1. Tabak- en Sigarenfabriek „De Rookende Moor" Heerenveen, Holland, wenst in relatie te treden met importeurs van Rooktabak.

2. Alberto Soares Ribeiro, Rua Aureau 100, Lissabon, Portugal, zoeken een vertegenwoordiger voor hare verschillende soorten geconserveerde vis.

3. Benet Manufacturing Company, 49 Muñoz Rivera Street, Rio Piedras — Puerto Rico, wensen in relatie te treden met importeurs van handschoenen.

4. Cade, Doray & Co. — P.O. Box No. 2, Kobe, Japan, wensen in relatie te treden met importeurs van bouwmaterialen, ijzerwaren, textielwaren, papierwaren, glaswerk, gecultureerde parelen, etc.

Belanghebbenden worden verzocht zich rechtstreeks met bovengenoemde firma's in verbinding te stelllen. Verdere inlichtingen zullen desgewenst door de Secretaris der Kamer worden verstrekt.

EXAMEN.

Voor de R.K. Bond van Groote Schrijvers „St. Genesius" slaagden Zaterdag 29 Mei j.l. voor

Machine-Schrijven als Typist:
Frank Lodewijk, Edmundo Nicolaas, Hugo Narain, en als

Kantoor-Stenograaf in de Engelse Taal:
Edgar Dania, Benigno Felida, José Isa, Tharcisio G. Lauff, Luis M. Maduro, Delfincio Navarro, Juluis Ph. de Palm, Angel R. Vinck, Vivian Vinck.

Allen leerlingen van het St. Thomas College.

Als Kantoor-Stenograaf in de Nederlandse Taal:
Edna Durand, Irma Mauricio, Jo Sprockel, Florence Newton, Edna de Jongh.

Leerlingen van het St. Martinus Gesticht.

Goede Reis.

Via New York is Maandag naar Nederland voor verlof vertrokken de Heer H. Meersma hoofdinspecteur van politie.

13 October is de Hr Meersma weer op Curaçao terug.

Dr. Winkel.

Met het S.S. Costa Rica vertrekt naar Nederland Dr. Winkel en familie.

Enkele maanden geleden is Dr. Winkel gepensioneerd en maakte onlangs kennis met de Bovenwinden.

Hij gaat nu in Nederland zijn otium cum digintate beginnen.

We wensen hem nog vele gelukkige jaren te midden van zijn gezin.

HET LEVEN VAN PADEREWSKI.

De thans 77-jarige kunstenaar werd geboren te Kurilowka, in het Zuidwesten van Polen, welk land toentertijd deels Russisch, deels Duits bezit was. Zijn vader was een vurig nationalist en voedde zijn kinderen in haat tegen Rusland op, welke afkeer ook op Ignaz overging. Hoewel hij in zijn jeugd geen wonderkind was, toonde hij toch een bijzondere muzikale begaafdheid te bezitten. Zijn eigenlijke talent ontplooide zich eerst later. Als kind van zes jaar kreeg hij zijn eerste muziekonderwijs; een oude man, een violist, leerde hem de eerste beginselen van het pianospel, door de knaap arrangementen van opera-aria's voor te zetten. Eigenaardig is het, dat hoewel een violist hem in de geheimen van de muziek wijdde, hij zich nooit tot de viool heeft aangetrokken gevoeld. De piano was zijn wereld.

Tijdens zijn muziekstudies deed zich iets eigenaardigs voor met zijn geheugen. Als jong kind reeds stond Paderewski bekend om zijn sterk geheugen. Toen hij tien jaar was, speelde hij met gemak twee partijen schaak blind terwijl hij alles, wat hij maar een enkele keer had gelezen, onthield. Hij was in staat uit het hoofd getallen van vijf cijfers te vermenigvuldigen, maar met de muziek bleek het, dat hij niet in staat was ook maar een enkele noot te onthouden. Hij is daarin gaan oefenen en het gevolg is geweest, dat hij een bijzonder sterk geheugen heeft gekregen voor muziek. Het memoreren kostte hem in de latere jaren niet de minste moeite. Hij behoeft de muziek zelfs niet te spelen, doch onthoudt ze alleen van het lezen.

Op 13-jarige leeftijd ging Paderewski naar het Conservatorium te Warschau waar hij harmonieleer en piano studeerde. Na zijn eindexamen maakte hij een concertreis door Rusland.

In 1879 volgde zijn benoeming tot professor aan het Conservatorium te Warschau, waar hij ook leerling was geweest; enige jaren later werd hij in gelijke functie overgeplaatst naar 't conservatorium te Straatsburg. Maar met een leven als leraar kon Paderewski zich niet verenigen; de drang verder te werken aan zijn eigen ontwikkeling liet hem geen rust. Hij vertrok naar Berlijn, waar hij onder Kiel en Uhban compositie studeerde. Het was een ideaal van Paderewski om zelf te componeren en in de aanvang leek het, alsof zijn voorkeur daarvoor groter was, dan zijn verlangen een beroemd pianist te worden.

In 1884 ging hij naar Weenen, waar hij drie jaar onder Leschetitsky studeerde. Te Weenen had in 1887 (Paderewski was toen 27 jaar) zijn debuut als pianist plaats, waarmee hij een doorslaand succes oogstte. Het volgend jaar vertrok hij naar Parijs en gaf er concerten. Het eerste optreden bezorgde hem een teleurstelling. Slechts weinigen waren naar het concert van de jonge toen onbekende Pool gegaan.

Doch onder de weinige toehoorders bevonden zich twee beroemde dirigenten, Colonne en Lamoureux, die het groot talent van de pianist opmerkten en hem uitnodigden aan hun concerten mee te werken. Vanaf die tijd was zijn naam te Parijs gevestigd. Vervolgens vertrok Paderewski naar Londen en vandaar naar Amerika. In dit werelddeel had hij zoveel succes, dat een tweede tournee noodzakelijk was. In zijn levensbeschrijving staat, dat men hem toen voor een avond 1.400 dollars betaalde. Soms was de toeloop zo groot, dat een speciale trein moest lopen, om de toehoorders naar Paderewski te brengen.

Kunstenaar en Politicus.

In 1909 vertrok Paderewski weer naar zijn vaderland, waar hij aan het hoofd kwam te staan van het Conservatorium te Warschau. Hoewel Paderewski een afkeer van Rusland had, zag hij er geen bezwaar in de leiding op zich te nemen van dit Conservatorium, dat hoofdzakelijk met Russisch geld werd onderhouden. In 1913 vertrok hij opnieuw naar Amerika en reisde daarna door Afrika, Duitsland, Zwitserland. Hij vertoefde in Zwitserland toen de wereldoorlog uitbrak, waarna de kunstenaar zich met hart en ziel op de politiek wierp. Bij het uitbreken van de oorlog bevond zich een internationaal gezelschap in de villa van de meester, waar juist een Chinees feest werd gegeven. Bij het bericht der Mobilisatie vluchtten allen naar hun eigen land terug en enkele dagen later werd de villa als Rode Kruis Hospitaal ingericht.

Paderewski was een vurig verdediger van zijn vaderland en overal hield hij redevoeringen, waarbij hij steeds veel gehoor had. Het was toen niet voor het eerst, dat Paderewski als redenaar optrad; in zijn vaderland was de kunstenaar als zodanig reeds lang bekend. In 1898 tijdens een groot banket, hetwelk ter ere van hem werd gehouden en waaraan de gehele Poolse en Russische society was vertegenwoordigd, hield Paderewski een rede in het Pools, welke de toehoorders niet alleen verraste door de hoge litteraire waarde, maar tevens door de vaderlandsliefde, welke eruit sprak. Het enthousiast publiek bracht in de zaal bijna een opschudding teweeg. De Russische autoriteiten grepen in en verboden deze rede in de dagbladen af te drukken. Enkele dagen later verscheen de redevoering toch, maar in pamfletvorm. Goede vrienden van de meester hadden de rede tientallen malen overgeschreven en zo werd zij door eenieder gelezen. Tijdens de oorlog reisde Paderewski nogmaals naar Amerika, waar hij in aanraking kwam met President Wilson.

In Amerika beijverde Paderewski zich om gelden bijeen te brengen voor de Poolse slachtoffers van de oorlog en tevens hield hij lezingen, waarbij hij aantoonde, dat het ogenblik gekomen was voor een volkomen herstel van het oude Poolse Rijk en zijn vroegere onafhankelijkheid. In 1927, toen Amerika in de oorlog werd betrokken, wist hij een Pools-Amerikaans leger op de been te brengen van ruim 22.000 man; dit werk heeft aan Paderewski zijn vermogen gekost. Na de wapenstilstand ging hij weer terug naar Europa, waar hij in zijn vaderland met de grootste geestdrift werd ontvangen...

Op 28 Januari 1919 werd Paderewski President van Polen en nam hij zijn intrek in het oude Starostenslot te Warschau. Gedurende twee jaar heeft Paderewski dit hoog ambt vervuld, hetwelk hem veel moeilijkheden heeft berokkend. In Polen zelf moest alles worden herschapen, de ministeries, de volksvertegenwoordiging, enz.

De president had voor de toekomst grootse plannen gemaakt, een oorlogsvloot en een machtig leger wilde hij organiseren, waarmee hij dan een algemene oorlog tegen Rusland wilde beginnen. Voorts stonden de aanleg van een grote haven en de bouw van prachtige gebouwen te Warschau en Posen op het programma, alsmede de electrificatie van het gehele land. Doch tijd en geld ontbraken hem, om al deze schone plannen te verwezenlijken. Zijn partij, de nationaal-democratische, verloor dagelijks aanhangers, terwijl hij steeds minder steun kreeg. Een conflct tussen hem en Pilsoedski kon niet uitblijven en in 1922 heeft Paderewski zijn land verlaten, zoals hij zeide, om er nooit weer terug te keren.

Van toen ving hij zijn grote tourne's aan door Berlijn, Parijs, Londen en geheel Amerika, waarbij hij in Maart 1929 ook in Nederland optrad.

Zijn korte tournee door Nederland werd opgevolgd door overzeese kunstreizen. Tijdens zijn verblijf in Amerika kocht Paderewski aan de grens van het Zuid-Amerikaans gebied Paso Robles een landgoed, dat hij als voorbeeldig hereboer wilde beheren. Het goed omvat 2500 morgen land en is tot dusverre uitstekend beheerd. Paderewski zou persoonlijk toezicht houden. Hij werd bijgestaan door een Pools landbouwkundige, Gnizziak, die een bijzondere opleiding in het buitenland genoot. Paderewski heeft zijn landgoed romantisch „Rancho San Ignacio" gedoopt. Naar hij zelf zeide, had hij hier meer dan elders gelegenheid tot het scheppen van composities.

Paderewski is ongetwijfeld een der meest merkwaardige figuren van deze en de vorige tijd. Saint Saëns heeft eens van hem gezegd: „Paderewski is een genie, dat toevallig piano speelt!" Maar onverschillig van welke zijde ook men Paderewski leert kennen, als genie, pianist, staatsman of componist, steeds heeft men hem leren kennen als een mens vol eenvoud, die heeft getoond te weten wat zelfverloochening is.

Hoe een met schuld belaste erfenis een voordelig zaakje werd.

Er zijn maar weinig schrijvers bekend, wier werken na hun dood zozeer gezocht worden en zoveel opgang maken, als die van Edgar Wallace.

Deze schrijver is in 1932 te Hollywood overleden en liet bij zijn dood 120.000 pond aan schuld na. Daarom durfden de erfgenamen aanvankelijk deze „erfenis" niet aanvaarden; de rechten van zulk een schuldenaar waren inderdaad wat riskant.

Enige der erfgenamen bedachten nog bijtijds, dat de recht... van een bekend schrijver nog wel iets te betekenen zou hebben. Zij aanvaardden na rijp beraad de nalatenschap, stichtten meteen een maatschappij en gingen met de schuldeisers 'n accoord aan, waarbij 64.000 pond van de schuld werd afgeschreven. De uitgeverij werd voortgezet. In de twee eerste jaren kwam er aan drukrechten en filmrechten 35.000 Pond binnen, welke som in haar geheel aan de schuldeisers werd toegekend.

De zaken gingen steeds beter en korte tijd later kon de gehele schuld afbetaald worden. Met zoveel succes drijven de onnemende erfgenamen thans de ter hand genomen zaak, dat er sindsdien reeds een bedrag van 7000 pond aan dividend is uitgekeerd.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

De doden van de Deutschland zullen op Staatskosten naar Duitsland worden overgevoerd.

Latere berichten delen mede, dat het s.s. Ciudad di Barcelona, niet is getorpedeerd, maar op een mijn gelopen: slechts 125 passagiers van de 312 werden gered.

Donderdag trouwt de Hertog van Windsor.

Bij een bombardement van Majorca werd de Engelse Jager Hardij, bijna getroffen. Engeland heeft geprotesteerd bij de Valenciaregering.

UIT NEDERLAND.

Door onbekende oorzaak is het Amsterdamse Schinkelblad door brand verwoest.

Het tekort bij de Nederlandsche Spoorwegen is gestegen van 29½ millioen gulden in 1935 tot 31½ millioen op 31 December 1936.

Bij K. B. werd Jhr. Roell ontheven van zijn functie als tijdelijk secretaris van Prins Bernhard en benoemd tot kamerheer in buitengewone dienst. Tot secretaris van den prins werd benoemd Jhr. C. Dedel.

De sluiting van de Staten Generaal zal op 5 Juni door Minister De Wilde namens H.M. de Koningin plaats vinden. Minister de Wilde zal de nieuwe Staten Generaal op 8 Juni openen.

Volgens een bericht van de regeringspersdienst ontving Hare Majesteit minister Colijn, wien zij opdroeg een nieuw kabinet te vormen. De Heer Colijn verzocht de opdracht in beraad te mogen houden.

De Heer Colijn verklaarde in een vraaggesprek aan een vertegenwoordiger van he t A.N.P. dat de formule, waarin de opdracht tot het vormen van een kabinet vervat was, dezelfde formule bleek zoals Mgr. Nolens die in 1918 ontving, Koolen in 1923 en Colijn in 1925 en waarin gezegd werd: De formateur wordt de vrijheid gelaten in verschillende richtingen een oplossing te zoeken. Dit neemt echer niet weg, zo zeide de nieuwe kabinetsformateur, dat ik zal beginnen te zoeken in een richting waarvan redelijkerwijze verwacht mag worden dat het te vormen kabinet door het werkprogramma dat het zich ten doel stelt, in de Staten Generaal voldoende steun zal vinden. Laat op de middag onving Colijn de voorzitter van de R.K. fractie, de Heer Goseling voor een langdurige conferentie.

De regeringspersdienst deelt mede, dat 27 Mei een overeenkomst met Equador tot stand gekomen is, waardoor Nederlandse goederen in het genot komen van de bestaande preferentiële tarieven.

Ter gelegenheid van de eerste vlucht naar Nederlands-Indië, waarbij geen extra luchtrecht betaald behoeft te worden, heeft de KLM speciale enveloppen uitgegeven en bate van het nationale luchtvaartfonds, waarvan thans reeds duizenzenden verkocht zijn.

Mussert heeft besloten geen Kamerzetel te aanvaarden. Als fractieleider zal nu optreden d'Ansembourg.

Er werd als reden opgegeven, dat als gevolg der verkiezingen bleek, dat Mussert voor 100% nodig is voor de beweging.

SPORT.

Van de kampioenwedstrijden vallen de volgende uitslagen te melden: Goahead-Ajax 0—3; Be Quick-PSV 2—3; Promotie kampioenschap Miranda-Middelburg 6—3; Willem Twee-EVV 4—3; Competitie GVAV-Leeuwarden 5—5.

Aldus de procureur-generaal mr. L. B. J. V. in zijn requisitoir tegen de vieren veertigjarige mej. W. P. van D., die onlangs in hoger beroep voor het Haags gerechtshof terecht stond van een vonnis der rechtbank, waarbij zij wegens oplichting tot één jaar en zes maanden gevangenisstraf was veroordeeld.

Het was inderdaad een fantastisch verhaal, dat de grenzen der geloofwaardigheid verre overschreden had.

Mej. van D., echtgenote van de Haagse koopman G., die eveneens een rol in het drama had gespeeld, was ongeveer vijf jaar geleden bij de 66-jarige mej. B. aan huis gekomen en had haar gevraagd de kaart te mogen te leggen.

Mej. B., gepensionneerd ambtenares, die wel nieuwsgierig was, wat de toekomst haar nog zou kunnen brengen, was op dit aanbod ingegaan en dit was het begin van de hele geschiedenis geweest.

De kaarten hadden uitgewezen, dat er nog een man in het leven van mej. B. zou verschijnen, een oude kennis van haar, die smachtte met haar in kennis te komen, doch te verlegen was eigener beweging naar haar toe te komen. Dit kon slechts door middel van magnetisme gebeuren. Mej. van D. stelde voor, haar bemiddeling daartoe te verlenen en zocht — naar ze beweerde — een goed medium op. Natuurlijk vroeg een goed medium geld voor zijn verrichtingen en zo verdween een groot gedeelte van het pensioen mej. B. die beweerde hiermee de magnetische tussenpersoon te betalen.

In de loop der tijden kwam vast te staan, dat de „smachtende minnaar" de schone naam droeg van baron Rudi van Heringa en op een fraai buiten te Wassenaar bleek te wonen. Hij was echter zwaar ziek en kon slechts genezen door middel van geld en voorwerpen van mej. B. Tal van voorwerpen stelde de bejaarde minares ter beschikking van haar geliefde, nooit zag zij er iets van terug. Wel kreeg zij vurige minnebrieven van haar aangebedene en eindelijk was dan het lang verbeide ogenblik aangebroken, waarop zij met de rijke baron zou kennis maken. Trouwen kon voorlopig echter niet plaats hebben, want baron Von Heringa moest eerst geheel genezen. Doch de heerlijke dag naderde. Reeds werden de Samojeedse hondjes op het landgoed te Wassenaar gedresseerd om haar meesteres te ontvangen... doch met één slag werden haar illusies ontnomen: de voorname minnaar bleek niet anders te zijn dan... de man van mej. van D.

Op de ontgoocheling volgde een aanklacht bij de politie tegen mej. D., die daarop door de Haagse rechtbank wegens oplichting tot één jaar en zes maanden gevangenisstraf was veroordeeld.

Voor het hof bleef zij haar onschuld volhouden. „Mej. B. was krankzinnig, ze legde zichzelf de kaart en fantaseerde de onmogelijkste verhalen. Ze kwam vaak bij ons thuis en dan moest ik m'n man „mijnheer" noemen. Nooit heb ik geld of goederen van haar gekregen", klaarde verdachte.

„Bij de politie hebt u anders verklaard", repliceerde de president, mr. Lodder.

Verd.: „Ik was over mijn zenuwen, ik heb alles getekend wat ze me voorlegden".

Pres.: „Zo onnozel ziet u er nu niet uit. Hierna moet u ook nog voor flessentrekkerij terecht staan."

Op de publieke tribune werd een luide kreet van afkeuring gehoord.

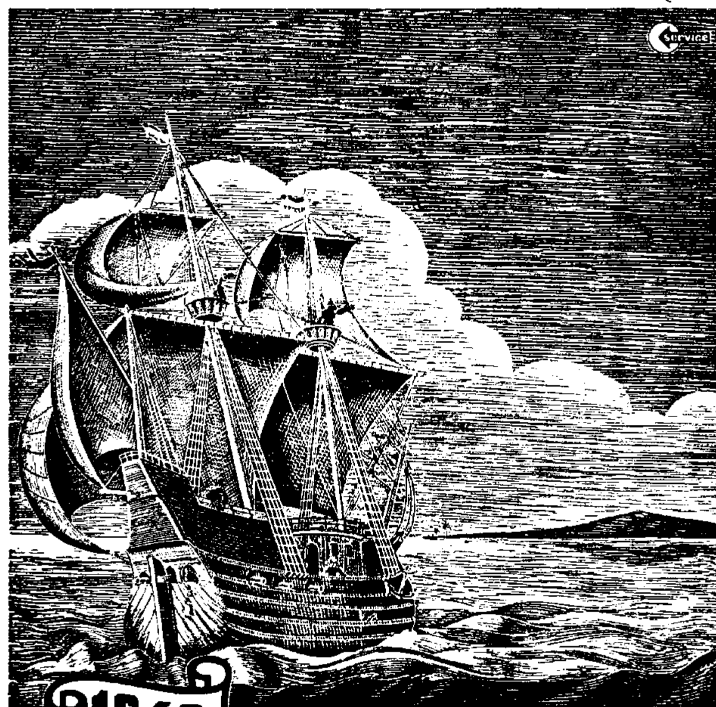
Pres.: „Bovendien schreef uw man minnebrieven aan mej. B. en gaf hij ook voor haar minnaar te zijn."

Verd.: „Ze wilde dat nu eenmaal zo, ze was gek, ik heb haar maar laten gaan."

Hierna verschijnt mej. B. als getuige. Ze doet weer het gehele omstandige verhaal.

Verdachte blijft echter ontkennen. „Het is fantasie, edelachtbare, ze is gek, ze wil me weg hebbenom met mijn man om te gaan."

De procureur-generaal, requisitoir nemend, vroeg bevestiging van het vonnis van de rechtbank.

PROGRAMMA VAN DE CUROM.

Woensdag, 2 Juni 1937.

7.05 — 8.05
Wilhelmus, Openingsmars
7.00 — 7.05
Een uur lichte klassieke muziek:
1. Ouverture Dichter ubd Bauer I & II
2. Royal Guards Band, Col. 1785 R
3. Scherzo, Feltzer
4. Lied ohne Worte, Mendelssohn, Cello-solist door Gregor Piatigorsky Odeon O-11681
5. Lancers on Parade
6. Before parting Russisch Orkest Brunswick 59007
7. Toreador & Andalouse, Rubinstein
8. Song without words, Tschaikowsky Balalaika-orkest, Odeon, A 211.029
9. Spanish Dance, Granados, Gasals
10. Vito, Popper Cello soli door Pablo Gasals Vict. 1311B
11. Sleeping Beauty, Tschaikowsky
12. Song of India, Rimsky, Korsakow Cleveland Orchestra Brunswick 15120
13. Witches Dance, MacDowell
14. Rustle of Spring, Sinding Piano soli door Leopold Godowsky Brunswick 15125
15. Moment Musicale, Schubert
16. Wiegenlied, Schubert The Rose Trio Odeon A. 221.048
17. Gavotte, Mahul
18. Salut d'Amour, Ed. Elar Cello soli van Gaspar Cassado Telefunken A-2083
19. Bergerie, Telemann
20. Allegresse, Telemann Wiesbadener Collegium Musicum Telefunken A-2128

8.05 — 8.30
Vocaal programma:
1. Was waere ich ohne Euch Lehar
2. Nur wer die Frau'n nie fragt, Brodsky Richard Tauber Odeon O-4985
3. Der Lenz, Hildanch, Danch
4. Liebesfeier, Weingartner, Lenau Karl Schmitt-Walter Telefunken A-2147
5. Ueber die Prairie, Friml
6. Fuer dich allein Lucia, Bixio Peter Anders Telefunken A-1758
7. Sag mir nur einmal ja, Hermann
8. Dort unter'm Baum, Kunkel Karl Schmitt-Walter Telefunken A-2152
9. Feldeinsamkeit, Brahms
10. Ich liebe dich, Grieg Karl Schmitt-Walter Telefunken A-2040

8.30 — 9.00
Een half uur Hawaiian muziek:
1. Most of all I want your love
2. Breeze, Sol Hoopiis Novelty Trio Col. 931-D
3. Roselani
4. Laili Lau Liilii, Johnny Noble's Hawaiians Brunswick 55030
5. Old Plantation
6. The Rosary, Steel Guitar Solo Brunswick 55008
7. Kuu Lei Pikake
8. Kamehameha Walz, Joseph Kamakau Brunswick 55010
9. Drowsy Waters
10. One, two, three, four Randolph's Royal Hawaiians Brunswick 4066

9.00
Sluiting, Wilhelmus.

Donderdag, 3 Juni 1937.

7.00 — 7.05
Hongaarse Muziek
1. Marienklänge, wals van Jozef Strauss Telefunken A-1470
2. Wiener Bürger, wals van C. M. Ziehrer Lajos Kiss en zijn Orkest
3. Zigeuners letztes Lied, Oud Hongaars Volkslied Telefunken M-6233
4. Die Möwe, Russisch volkslied, Walter Fenske en zijn Orkest
5. Russische Zigeuner Romanze (G. Boulanger) Telefunken A-1201
6. Ungarisccher Tanz (G. Boulanger) Georges Boulanger en zijn solistenorkest
7. Twe guitars Brunswick 3024
8. The shadow of the past Harry Horlick en zijn A & P Gypsies
9. Wenn einst auf meinem Grabe Odeon O-11498B
10. Entsagung, Meine Geige sit zerbrochen Magyari Imre en zijn Zigeunerorkest
11. Bohemian Romance, Brunswick wick 4903
12. My Memories Harry Horlick en zijn A & P Gypsies
13. Messina Walzer, Magyari Imre en zijn Zigeuners Parlophon B. 12426-II
14. Titania, wals Lajos Kiss en salon-orkest
15. Drunt in der Lobau, Telefunken A-411

7.45 — 8.15
Programma van „General Stores" (Cuales)
Gramafoonplaten van Eddy Duchin.
1. Words without music
2. That moment of moments
3. A Star fell out of heaven
4. Dream a while
5. Love is like a cigarette
6. Welcome stranger
7. Someone to care for me
8. When is a kiss not a kiss
9. Lights out.

8.15 — 9.00
1. Peace of Mind, Colombia Columbia DE-18
2. Dream Lover, Betty Bolton, contralto
3. Just you, yust me, Columbia 1907-D
4. Hang on to me, Ukelele Ike (Cliff Edwards)
5. Perpetuum Mobile, Telefunkenk M-6289
6. Tritsch, Tratsch, Pola Keulsch Piano Trio
7. Me and my shadow, Colombia 4671
8. Just like a butterfly, Layton & Johnstone, duettisten met piano
9. Eine Liebestragödie in drei Minuten Odeon O-11525a
10. Sonst nichts, Willi Forst met Odeon Okest Peter Kreuder
11. It's an old Southern custom Perfect 13126-B
12. Hunkadola Cliff Edwards (Ukelele Ike)
13. I'm just a vagabond lover Colombia 5667
14. Dark Red Roses Trevor Watkins, tenor, met viool cello en piano.
15. A bench in the park-Paul Rythm Boys, Columbus 2223-D
16. GiGrl Trouble, Eddie Walters

9.00 n.m.
Sluiting, Wilhelmus.

Vrijdag, 4 Juni 1937.

7.00 — 7.05
Wilhelmus, Openingsmars
7.05 — 8.00
Kinderuurtje

8.00 — 8.35
Piano concert te geven door de Heer A. J. Renaud
1. Carillon, Georges Bizet
2. Dying Post, L. M. Gottschalk
Intermezzo (gr.)
a. The Glow Worm, Lincke
b. Narcissus, Nevin, Brunswick 3820
3. Potpourri uit de Opera Maritana, W. V. Wallace

8.35 — 9.00
Lichte Muziek (Georges Boulanger e.a.)
1. Canzonetta
2. Mi ha capito? Georges Boulanger met orkest, Telefunken A-1739
3. Die lustige Puppe
4. Du draussen in der Wachai Georges Baulonger met orkest, Tefunken A-1651
5. Romanesca
6. Spitzentanz Barnabas van Geczy met orkest, Telefunken A-1694
7. Sie sind zu huebsch
8. Flagcolottenwals Georges Boulanger, Telefunken A-1677
9. Fuer dich
10. The happy Gent Georges Boulanger met orkest, Telefunken A-1216

9.00 n.m.
Sluiting, Wilhelmus.

BARON RUDI VAN HERINGA.
DE SMACHTENDE MINNAAR.

Roman van liefde en bedrog.

„Het is een fantastisch verhaal, waarmee zij haar slachtoffer heeft bedrogen, geld afhandig heeft gemaakt en volkomen uitgeplunderd, zodat de arme vrouw vrijwel tot de bedelstaf is gebracht."

SPORT-RUBRIEK
Officiële Mededelingen
VAN
"De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag, 30 Mei 1937.

Jong Holland — Hercudes	3—0
Asiento — R.C.C.	1—1
Be Quick — D.C.C.	1—1
Atletico — P.S.V.	niet doorgegaan.

COMPETITIE-STAND

A-klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
Volharding	3	3	0	0	4	1	6	2.—
S.U.B.T.	3	2	1	0	7	3	5	1.66
Asiento	2	1	1	0	2	1	3	1.50
Jong Holland	4	2	1	1	8	5	5	1.25
Scherpenheuvel	4	2	0	2	10	4	4	1.—
R.C.C.	3	1	1	1	2	2	3	1.—
Transvaal	3	1	0	2	2	3	2	0.66
Hollandia	3	1	0	5	2	15	0	0.00
Hercules	5	0	0	2	3	6	2	0.66

Reserve A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
S.U.B.T. 2	2	2	0	0	8	2	4	2.—
R.C.C. 2	1	1	0	0	1	0	2	2.—
Volharding 2	1	1	0	0	1	0	2	1.—
Asiento 2	2	1	0	1	3	1	2	1.—
Jong Holland 2	1	0	0	1	0	1	0	0.00
Scherpenheuvel 2	1	0	0	1	0	3	0	0.00
Transvaal 2	1	0	0	1	0	3	0	0.00
Hercules 2	1	0	0	1	2	5	0	0.00

B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
Feyenoord	2	2	0	0	6	1	4	2.—
Jong Curaçao	2	1	1	0	6	1	3	1.50
Atletico	2	1	1	0	5	3	3	1.50
Be Quick	2	0	2	0	3	3	2	1.—
D.C.C.	2	0	2	0	1	1	2	1.—
D.D.V.O.	2	0	0	2	1	10	0	0.00
Hilversum	2	0	1	1	1	3	1	0.50
P.S.V.	2	0	0	2	1	10	0	0.00

De vereniging D.C.C. is beboet met een gulden, wegens het niet tijdig inzenden van de wedstrijd- en ruilformulieren.

HET BESTUUR.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door **den 1sten** Secretaris-competitieleider, **de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.**

LOTERIJ.

Aan belanghebbenden wordt medegedeeld dat bij de trekking van de Loterij ten bate der Voortrekkers van de St. Tharsiciusgroep die deel zullen nemen aan de Internationale-Padvinders-Jamboree, welke gehouden werd in aanwezigheid van een Ambtenaar van het Parket, vervangende den Procureur-Generaal, het winnend nummer viel op

0155.

Houder van boven vermeld nummer kan het schilderstuk bekomen bij de Voortrekkers van de St. Tharsiciusgroep, p/a. St. Thomas College, op vertoon van zijn kaart.

HET BESTUUR.

DE EERSTE STAPPEN. De boerinnen in Hongarije zijn zeer practisch als zij hun baby moeten leren lopen. Zij plaatsen de baby in een soort voet-stoel, waarin het kind zonder gevaar van te vallen de eerste stappen leert zetten.

Huwelijksmarkt.

In de Telegraaf kan men geregeld in de advertentierubriek verkeringsaanbiedingen lezen ad zoveel per regel". Het is een huwelijksmarkt van nieuwe zeden in nieuwen vormen.

In een nummer zoekt een veertigjarige een „goed gesitueerde levensgezellin, klein gebrek geen bezwaar", mits ze „goed gesitueerd" is. Een andere „blonde, slanke verschijning zoekt dame van standing". Tussen aankondigingen van brievenafhalerij en de knepen van Cupido trekt bijzonder de aandacht deze suggestie:

Is er één moderne Eva, 20—26 jaar, knap, sportief, beschaafd, ontwikkeld, tevens voldoende ijdel, lichtzinnig en behaagziek en toch (kan dat?) eerlijk en openhartig, die voor jongeman (28 jaar) aansporing en morele steun zou willen zijn bij streven naar hoge positie?

Op deze huwelijksmarkt is de vraag- en aanbod-gelegenheid niet meer dan een aanplakbord voor het mondaine instinctenleven.

Voor auto-reizigers in Voor-Indië.

De straten van Indië zijn zeer gevaarlijk voor automobilisten. Het is geen zeldzaamheid, dat een auto in de duisternis tegen een kudde olifanten oprijdt, die laat in de avond van hun werk komen. De dikhuidige dieren nemen deze ongevallen meestal nogal luchtig op, maar van de auto blijft niet veel heels over.

Om deze redenen is onlangs een bepaling uitgevaardigd, dat alle olifanten des avonds een brandende lantaarn aan de staart moeten dragen.

De olifanten kunnen gerust zijn; zij behoeven zich nu niet meer te laten aanrijden.